

Učenci 48 škola proveli zanimljive i korisne projekte građanskog odgoja, izdali i rječnik generacije Z

9.6.2026.

Kad vam djeca i mladi kažu da ste „slay“, napravili ste nešto savršeno, a ako vam kažu „sigma“, onda misle da ste samouvjereni i uspješni. Ovo su samo neki od izraza koje su učenici OŠ Vidovec preveli i izdali koristan rječnik za roditelje „Generacija Z bez tajni“ u sklopu svojeg projekta građanskog odgoja „Profesionalna vršnjačka služba“.

To je jedan od ukupno 48 projekata koji su se ove školske godine uz financijsku podršku Varaždinske županije provodili u svim županijskim osnovnim i srednjim školama. Riječju i slikom objedinjeni su u brošuri „Građanski odgoj i obrazovanje u praksi koristeći UPSHIFT metodologiju“ za školsku godinu 2025./2026., koja je predstavljena danas u zgradi 2 OŠ Vladimir Nazor Sveti Ilija.

Otvoren je prvi Sajam dobrih ideja na kojem su učenici 11 škola pokazali i objasnili što su radili u sklopu svojih projekata, a vrhunac je bilo proglašenje pet najuspješnijih

projekata po odluci četveročlanog Stručnog povjerenstva u sastavu: Rosana Štrocinger, Hrvoje Kovač, Leonarda Kušić i Romana Kranjčić.

Među osnovnim školama najuspješnijima su proglašeni: „Živa prošlost“ Osnovne škole Petrijanec, „Ul, tko si ti?“ Osnovne škole Podrute i „Profesionalna vršnjačka služba“ Osnovne škole Vidovec. Među srednjim školama najuspješniji su: „Ispod istog neba“ Prve privatne gimnazije s pravom javnosti Varaždin te „Strukom u bolji život“ Srednje strukovne škole Varaždin. Novčane nagrade je ravnateljima škola uručio župan Anđelko Stričak.

Nosimo titulu Županija – prijatelj djece i zato moramo uložiti još više truda da taj status opravdamo i zadržimo, napomenuo je župan.

- Pet godina na jedinstven način provodimo program građanskog odgoja, pri čemu je posebno važno da ga od prošle godine podupire i UNICEF. Učenici su i ove školske godine promišljali što poduzeti da njihov boravak u školi i mjestima u kojima žive bude još bolji, iskazali su brigu i empatiju za potrebite, osobe starije životne dobi, ranjive skupine... Izradili su priručnike, brošure, promovirali povijest i kulturnu baštinu svojih mjesta, a izdali su i rječnik Z generacije da ih roditelji bolje razumiju. Mi svima njima možemo danas poručiti da imaju „rizz“, što znači da doista imaju sposobnost nekoga impresionirati. Od 48 sjajnih ideja koje su pretvorili u projekte, teško je reći koji je bolji. Učenicima i njihovim mentorima čestitam na inovativnosti i hrabrosti, a posebno na tome što su provedeni konkretni projekti na korist njihovih vršnjaka, roditelja, baka, djedova i cijele naše županije – istaknuo je Stričak.

Kako je u sklopu projekta „Profesionalna vršnjačka služba“ nastao rječnik generacije Z, otkrila je Iva Zagorec, učenica 8. razreda OŠ Vidovec.

- Prvi problem koji smo prepoznali bio je nedostatak komunikacije između roditelja i djece te manjak zajednički provedenog vremena. Zato smo organizirali različite aktivnosti kako bismo potaknuli kvalitetnije druženje, poput sportskog turnira generacija i likovnih radionica, a organizirali smo i edukacije međusobnoj komunikaciji. Jedan od najvećih uspjeha našeg projekta je rječnik za roditelje, čime smo htjeli pomoći da se bolje razumijemo i izbjegnemo nesporazume. Primjerice,

izraz „ate” koristimo kada je netko nešto jako dobro napravio, a izraz „mid” koristimo za nešto što nam nije posebno dobro, zanimljivo ili kvalitetno. Jedan od vama odraslima poznatijih izraza je „6-7”, a on zapravo nema posebno značenje, nego se radi o trendu koji se proširio putem društvenih mreža, posebno TikToka. Mi pripadamo generaciji Z, a u našoj školi već imamo i pripadnike generacije alfa. Primjećujemo da oni koriste nove izraze, pa vjerujemo da će rječnik zahvaljujući mlađim generacijama i dalje rasti te biti „apgrejdan“ – ispričala je Iva Zagorec, učenica 8. razreda OŠ Vidovec.

Projektom „Ispod istog neba” učenici Prve gimnazije s pravom javnosti Varaždin željeli su podići svijest i educirati građane o prevenciji beskućništva.

- Beskućništvo je, nažalost, još uvijek tabu tema o kojoj se ne govori dovoljno iako bi javnost trebala biti mnogo bolje informirana o uzrocima i posljedicama tog problema. Naš projekt je bio usmjeren i na pružanje pomoći osobama koje su se već našle u situaciji beskućništva, a zbog nedostatka resursa i podrške, teško pronalaze izlaz iz takvih okolnosti. Održavali smo edukacije, izradili promotivne letke i edukativni video kojim smo željeli građanima približiti složenost problema beskućništva i pokazati da se ne radi samo o površinskom problemu. Jednu udrugu smo povezali s našim volonterskim klubom te smo organizirali uključivanje većeg broja volontera u njezin rad. Projekt smo predstavili i u dva Rotary kluba u Varaždinu, u kojima smo dobili i financijsku podršku zahvaljujući čemu smo udruzi omogućili nabavu nadstrešnice koja im je bila prijeko potrebna za svakodnevni rad i aktivnosti – rekla je Nika Vukalović, učenica Prve gimnazije s pravom javnosti Varaždin.

Članovi Stručnog povjerenstva nisu krili zadovoljstvo ovogodišnjim projektima građanskog odgoja.

- Projekti osnovnih škola još su jednom pokazali kako građanski odgoj i obrazovanje mogu biti živi, konkretni i iznimno važni kada učenici imaju priliku prepoznati problem u svojoj školi ili lokalnoj zajednici, osmisliti rješenje te ga provesti uz podršku svojih mentora. Povjerenstvo je imalo vrlo zahtjevan zadatak. Brojni projekti pokazali su veliku predanost, kreativnost, suradnju i odgovornost, a u njima smo prepoznali teme koje su učenicima doista važne. Među njima su mentalno zdravlje, vršnjačka

podrška, očuvanje kulturne baštine, digitalna pismenost, sigurnost, volontiranje, zaštita okoliša te kvaliteta života u lokalnoj zajednici – istaknula je članica Povjerenstva Rosana Štrocinger

- I kod projekata srednjih škola se iz godine u godinu vidi napredak, posebno u kontekstu da „klinci“ nisu više samo konzumenti aktivnosti, nego postaju glavni kreatori i oslikavaju sve one izazove s kojima su suočeni i koje pokušavaju riješiti na svoj način. Posebno je važno da kroz metodologiju UPSHIFT-a oni sami predlažu, sami dolaze do rješenja i pokazuju da su upravo oni taj element u društvu kojeg trebamo češće slušati – poručio je član Povjerenstva Hrvoje Kovač.

Program građanskog odgoja i obrazovanja u Varaždinskoj županiji je drugu školsku godinu zaredom bio obogaćen suradnjom s UNICEF-om Hrvatska i primjenom UPSHIFT metodologije koja učenike potiče na timski rad, razvoj inovativnih ideja i pronalaženje konkretnih rješenja za izazove u njihovoj okolini.

UPDATE ZA RODITELJE 2.0

Generacija Z bez tajni

Prevedeno s tinejdžerskog na roditeljski

★ To je baš
slay!!

Molim
prijevod?

Varaždinska
županija

unicef
za svako dijete

**Građanski odgoj i
obrazovanje u praksi
koristeći UPSHIFT metodologiju**

Projekti osnovnih i srednjih škola
Varaždinske županije
u šk. god. 2025./2026.

